

V Kongu padla zadnja postojanka upornikov

Čombejevi beli najemniki so po hudih bojih in trdovratnem odporu zavzeli uporiško središče Fizi nad jezerom Tanganjika.

LEOPOLDVILLE, Kongo. — Kongoška vlada je vedela, da levičarskega upora še ni konec, ko je večina belih namejnikov spomladi končala z njo svoje najemniške pogodbe in odšla iz dežele. Uporniki so se umaknili v del vzhodnega Konga ob jezeru Tanganjika, kjer so imeli preko tega zvezo s Tanzanijo. Njihovo središče je bilo mesto Fizi v gorah nad jezerom, ob katerem so imeli trdno v svoji oblasti pristanišče Baraka. Na ozemlju kakih 200 kvadratnih milj se je zbralo okoli 5.500 upornikov, ki so jih rešili Kitajci oskrbovali z orožjem in potrebščinami, Castrovi vojaški strokovnjaki pa so jim bili vojaški vodniki.

Čombejeva vlada se je končno odločila, da znova najame polk. M. Hoarea in mu naroči, naj zbere dovolj močno četo belcev, da bo mogel streti zadnjo uporiško postojanko v vzhodnem delu Konga.

Hoare je pričakoval ostrega boja, vendar ni računal na tako trdovraten odpor. Ko je s svojimi 260 možmi od dveh strani udaril na uporiško ozemlje, je padlo v boju za Barako pet njegovih vojakov in 215 nasprotnikov. Te mu je uspelo streti le s pomočjo dveh oklopnih voz, ki se jih je poslužil pri napadu, čeprav je udaril na upornike z jera, kjer so ti napad najmanj pričakovali. Po kratkem odmoru in izdelavi novih načrtov je Hoare udaril s svojimi najemniki proti središču upornikov Fizi. Pretekli ponedeljek se mu je posrečilo tega zavzeti in upornike razgnati. Zadnji del "Svobodnega Konga" je s tem padel v vladne roke. Večina držav, ki so kongoške levičarske upornike podpirale, se je že pred meseci od njih odmaknila. Med prvimi je bila Alžirija, ko je bil predsednik Ben Bella vržen z oblasti.

Goldwater šteje Johnsona in Humphreya med radikale!

BERMUDA. — Bivši predsedniški kandidat Goldwater se je udeležil nekega zborovanja letalcev in pri tej priliki zaupal častnikarjem, da on sam ni noben radikal, pač pa liberalec v evropskem in konservativem v ameriškem smislu. Ko so ga častnikarji vprašali, kaj naj bo pri nas radikal, jim je odgovoril: "Smatram za radikale take politike kot sta Johnson in Humphrey, kajti vse, kar Johnson zamisli, nasprotuje duhu naše ustave." Predsednik in podpredsednik bosta gotovo vesela najnovejše časti, ki jima jo je naklonil Goldwater.

— Večji del kopnega leži severno od zemeljskega ravnika.

Vremenski prerok pravi:

Večinoma sončno in hladno. Najvišja temperatura nekaj čez 50.

Kdo je odkril Ameriko, Kolumbus ali Ericson?

NEW YORK, N.Y. — Prepričano tem traja že desetletja, znanstveno podlago je pa dobil šele pred dobrimi 8 leti. Takrat so namreč našli zemljevid Leifa Ericsona o otokih Island in Greenland ter o Zemlji, ki jo je krstil za Vinland, ki pa dejansko predstavlja Kanado in severni del naše dežele. Zemljevid naj bi bil narisani v letih 1440-1450.

Norvežan Leif Ericson naj bi s svojimi tovariši priplul na severno-ameriško celino v današnji Kanadi že leta 1000, torej skoraj pol tisočletja pred Kolumbom.

Britanski muzej in naša Yale univerza sta sedaj dognala, da je zemljevid res originalen dokument in ne morda potvorba ali plod domišljije. To so objavili slučajno ravno takrat, ko so Norvežani obhajali svoj Ericsonov dan. Tega pa seveda ne verjamejo Amerikanci italijanskega porekla. Trdijo, da sta obe znanstveni ustanovi kot nalašč prišli s svojimi "odkritji" ravno pred praznovanjem Kolumbovega dneva. V svoji jezi so že napovedali, da bodo temeljito razgledali dvomljivo ikro z Ericsonovim zemljevidom.

Kdaj in kako bodo to dosegli, tega najbrže še sami ne vedo. Poskušali pa bodo gotovo, to jim lahko verjamemo.

Število vietnamskih beguncev hitro raste

SAIGON, J. Viet. — Zaenkrat imajo v Južnem Vietnamu registriranih 626.000 beguncev. To pa niso vsi, ker veliko jih odide kar k svojim prijateljem, znancom in sorodnikom. Tedenški priliv znaša okoli 7.000. Zanje je do sedaj pripravljeno 216 taborišč, ki pa so samo za silno opremljena. Večina med njimi ima komaj pomembnejšo opremo.

Prehrana funkcionira nekaj bolje, ker so jo organizirale ameriške dobrodelne organizacije, posebno NCWC. Šepa se zmeraj uradna organizacija, ki jo ustvarja naša federalna administracija. Saigonska vlada še sedaj ni našla potrebne oblike za pomoč beguncem. Največ beguncev prihaja iz goratega dela v srednjem delu Južnega Vietnama. Tam se ravno sedaj dogajajo najhujši boji med našimi četami in partizani.

Rodezija v Afriki bo do Božiča neodvisna!

Velika Britanija je izjavila, da bo proglašitev neodvisnosti smatrala za upor. Združeni narodi pozivajo London, naj neodvisnost prepreči.

SALISBURY, Rod. — Ko se je predsednik vlade samoupravne kolonije Rodezije Ian Smith danes vrnil iz Londona, kjer se je zadrževal nad en teden v razgovorih z vlado o neodvisnosti Rodezije, je izjavil množici, ki ga je prišla pozdraviti, da bo Rodezija pred letošnjim Božičem neodvisna država. Vlada Velike Britanije je neodvisnost Rodeziji odklonila, dokler ta ne prizna črnemu prebivalstvu, ki predstavlja nad 90-odstotno večino, politične enakopravnosti z belci. Ti se pod vodstvom vlade I. Smitha temu trdovratno upirajo in izjavljajo, da bodo oklicali neodvisnost na svojo roko, če treba tudi proti volji Londona.

V Londonu so izjavili, da bodo tako proglašitev neodvisnosti smatrali za upor, niso pa še povedali, če bodo proti njej nastopili z oboroženo silo. Med tem je skrbniški odbor glavne skupščine Združenih narodov v New Yorku v posebni resoluciji, izglasovani s 95:2 glasovoma, pozval Veliko Britanijo, naj prepreči neodvisnost Rodezije, dokler črni ne dobe svojih pravic. Za resolucijo so poleg afriško-azijskega ter komunističnega bloka glasovali tudi Združene države.

Vodniki črne Afrike groze, da bo v slučaju dejanske proglašitve neodvisnosti Rodezije pod oblastjo belcev, prišlo do krvavega upora proti belcem. Eden od njih je izjavil, da bodo črni uporabili sekire, kopja, pušice in sploh vse, kar bo pri roki, za pobijanje belih.

Rodezija, do lanskega oktobra, ko je postala Severna Rodezija neodvisna država Zambija, Južna Rodezija, meri okoli 150.000 kv. milj ter ima 4 milijone prebivalstva, od tega nekako 250.000 belcev. Ti imajo v svojih rokah vso politično moč, pa tudi precej razvito gospodarstvo.

Obsežno razstavišče
NEW YORK, N.Y. — The Metropolitan Museum v New Yorku ima 325.811 kv. čevljev prostora za razne razstave.

Igra za francoske predsedniške volitve se je začela

PARIZ, Fr. — Glasom sedanjega francoske ustave bo francoski narod šel v decembru na volitve za predsednika republike. Sedanji položaj predsednika republike pa ni v Franciji tak, kot je bil pred prihodom generala De Gaulle na oblast. Takrat je bil predsednik brez vsake politične moči, kajti vsakokratna vlada je bila odvisna samo od parlamenta ne pa od njega. Generalov pojav v francoski politiki je pa ustavo postavil na glavo. Parlament je izgubil svoje prejšnje politično veljavo, predsednik republike je postal gospodar nad njim. To se zaenkrat tudi ne bo nič menjalo, ako De Gaulle ne bo več na oblasti. Njegov naslednik bo vsaj začasno — dokler namreč Francija zopet ne spremeni svoje ustave — ravno tako odločen francoski politik kot je sedaj De Gaulle. Zato so za Francijo predsedniške volitve važnejše od parlamentarnih. Položaj je torej do neke meje podoben našemu a-

meriškem; tudi pri nas je veliko več zanimanja za predsedniške volitve kot za kongresne.

Kdo bo prihodnji predsednik francoske republike, je naravno odvisno od tega, kdo bo v decembru kandidiral. Zato se že sedaj vrti vsa fraconska politika okoli vprašanja kandidator. Kdo bo pa kandidiral, je zopet odvisno od tega, ali se bo general udeležil tekme. Ako bo sam za kandidata, si bo marsikateri politik premislil, da bi mu nasprotoval, kajti general ima še danes večino volivcev na svoji strani.

To je tudi razlog, zakaj ni dosti kandidatov za decembrske volitve. Zaenkrat so postavili svojega kandidata samo skrajni levičarji, ki jih vodijo komunisti. Odločili so se, da bodo podprli radikalnega politika in bivšega ministra Mitteranda. Njegov kandidat nima seveda nobenega upanja, da bi zmagal, zga-ganja pa vendarle lahko dela. Druga kandidata pa za sedaj še

Boumedienne ima rad vse komuniste, samo domačih, alžirskih ne!

ALŽIR, Alžirija. — Alžirski diktator Boumedienne stalno trdi vsem komunističnim vladam, da ima rad vse vrste komunistov, samo domačih alžirskih ne. Jih je zadnje tedne toliko spravil v ječe, da so ga začeli javno kritizirati komunistični listi v Franciji in na Ruskem. Je namreč zaprl tudi francoske komuniste, ki so baje prišli v Alžir, da organizirajo zaroto proti njemu. S preganjanjem domačih komunistov si je Boumedienne naravno že zaslužil naslov: fašistični diktator. V komunističnih prestolnicah je vkljub vsemu temu še dobro zapisan. Nekateri celo sumijo, da na tihem posreduje med Peipingom, Washingtonom in Hanoi-jem, da bi prišlo do premirja v Vietnamu.

Alžirsko gospodarstvo je še zmeraj na tleh. Sedanji režim ga še ni mogel zboljšati, zato raste tudi nezadovoljnost s sedanjo vlado. Znaki, da bi radi nekateri alžirski politiki zopet novo revolucijo, se množijo vzporedno z naraščajočim nezadovoljstvom. Vendar mislijo opazovalci, da se Boumedienne zaenkrat še ni treba bati svode, ki jo je sam pripravil svojemu predniku Ben Belli.

Dva nova ameriška kardinala na vidiku?

VATIKAN. — Zadnje imenovanje kardinalov je dvignilo njihovo število na 103. Za tem so štirje umrli, med njimi tudi češki kardinal Meyer. Ker je koncil izglasoval resolucijo, naj pridejo v rimski Kuriji do veljave tudi škofje izven Rima, so začeli govoriti, da bo papež kmalu sklical nov konsistorij, da bi imenoval nove kardinala. Med njimi naj bi bila kar dva iz naše dežele, verjetno novi čikaški nadškof in kdo med tistimi ameriški škofi, ki so stalno zaposleni v Vatškani upravi.

Zdravila proti raku?

CHICAGO, Ill. — Urednik Journala of American Medical Association dr. M. Fishbein je izjavil, da moremo pričakovati zdravilo proti rakastim obolenjem "vsak čas". Trenutno je na razpolago 20 zdravil, ki imajo učinek na omejevanje rasti rakastih celic.

VELESILE NAJ ODLOČIJO O BODOČNOSTI KAŠMIRJA

Pakistanski zunanji minister Bhutto je predložil včeraj, naj štiri velike sile, članice Varnostnega sveta ZN prouče vprašanje Kašmirja in poskrbe za možnost samoodločbe o njegovi bodočnosti.

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Pakistan je odločen držati kašmirsko vprašanje pred očmi svetovne javnosti in siliti k njegovi rešitvi do skrajnih možnosti. Zaveda se pre-dobro, da bi svet ta spor rad potisnil v pozabo, kjer je tičal zadnjih 17 let, dokler ni prišlo pretekli mesec zaradi njega do obsežnega vojnega spopada med Indijo in Pakistanom. Zunanji minister Pakistana Bhutto se je vrnil včeraj sem s kratke poti domov in predložil v razgovoru, naj Amerika, Anglija, Francija in Rusija, štiri stalne članice Varnostnega sveta, pošljejo v Kašmir odbor "uglednih mož", da bodo proučili položaj in začeli delati za rešitev kašmirskega vprašanja na temelju samoodločbe.

Pakistanski zunanji minister je dejal, da se bo Pakistan odpovedal svoji zahtevi po Kašmirju, če bo ljudsko glasovanje tam odločilo, naj ostane Kašmir sestavni del Indije. Če bodo Zdrženi narodi pustili vprašanje Kašmirja v nemar, se bo položaj tam zopet poslabšal in Pakistan bo prisiljen stopiti iz Zdrženih narodov.

Za Indijo vprašanje rešeno

Indijski zunanji minister Singh je v govoru pred glavno skupščino Združenih narodov včeraj izjavil, da je za Indijo vprašanje Kašmirja rešeno in da se o tem ne bo z nikomur več pogovarjala.

Kot znano je Indija po njej zasedeni večji del Kašmirja proglasila za sestavni del Indije in zavrača vsako ljudsko glasovanje, ki ga je za rešitev tega spora že pred leti določil Varnostni svet Združenih narodov. Indija je tedaj načelno na glasovanje pristala, pa ga ni marala nikdar izvesti, ker je pričarana, da bi se velika večina Kašmircev, ki so muslimani kot Pakistanci, odločila za Pakistan in ne zanjo.

V času, ko zunanja ministra Indije in Pakistana tu razlagata svoji stališči o Kašmirju, prihaja na mejnih področjih, kjer si indijske in pakistanske čete še vedno stojte nasproti, do novih spopadov, za katere dolžita New Delhi in Ravalpindi drugega.

— Nad eno desetino vseh švedov živi v glavnem mestu dežele Stockholm.

De Gaulle nima dosli prijateljev izven Francije

PRINCETON, N.J. — General de Gaulle je še zmeraj dobro zapisan v francoski javnosti. Zadnje pozvedovanje je dognalo, da njegovo politiko še zmeraj odobrava 60%, dočim jo 25% kritizira, 15% pa nima svojega mnenja. Nemci v Zahodni Nemčiji pa gledajo na generalovo politiko bolj kritično. L. 1962 je 61% Nemcev odobravalo francosko politiko, dočim je bilo 35% proti njej. Danes je slika drugačna.

Za De Gaulle je glasovalo samo 17% Nemcev, proti pa kar 57%. Po razloge ni treba iti daleč. De Gaulle je razburil Nemčijo z izjavo, da bo sedanja meja med Nemci in Poljaki ostala takakot je. Nemcem tudi ni všeč generalovo veselje nad razbijanjem Evropske gospodarske skupnosti in NATO. Odbija jih tudi generalova brezobzirnost, ki jo je parkrat pokazal celo med nemško volivno kampanjo.

V Angliji imajo o generalu "odlično" mnenje samo 4%, dobro mnenje pa 19%, 18% nima nobenega mnenja, 28% pa slabo. Značilno je, da ima ameriško javno mnenje približno isto sodbo o generalu. Gallup trdi, da sodi o generalu "zelo ugodno" samo 5%, 27% ima samo ugodno sodbo, 25% pa neugodno, celih 18% pa zelo neugodno. Certitina Amerikancev se pa za De Gaulle sploh ne menijo.

Indija in Pakistan se pritožujeta o kršitvi premirja

NEW DELHI, Ind. — Indija kot Pakistan se pritožujeta zaradi kršitev premirja, dolžita drug drugega napadov in poskusov izboljšanja vojaškega položaja. Indijci dolže Pakistance, da so udarili preko Ichhogil prekopa na področju Lahore, Pakistana pa dolži Indijce napada v Rajastanu, kjer naj bi zasedli tri pakistanske postojanke.

Indijske oblasti priznavajo, da je prišlo za konec tedna do demonstracij v glavnem mestu Kašmirja Srinagar. Demonstrantje so zahtevali pravico samoodločbe za Kašmir.

Administracija proti bojkotu blaga iz komunističnih dežel

WASHINGTON, D.C. — Desničarske skupine so zagrožile 6 tobačnim družbam, da jih bodo bojkotirale, če bodo še dalje uvažale tobak za svoje cigarete iz Jugoslavije.

Administracija je grožnja z bojkotom ostro obsodila in dala družbam oporo, da so jo zavrnile. Izjavile so, da bodo tobak iz Jugoslavije še dalje uvažale.

Iz Clevelanda in okolice

Zapuščene hiše podirajo— Po sklepu mestnega sveta v ponedeljek zvečer so začeli odstranjevati 600 praznih, zapuščenih hiš na področju mesta. Včeraj so gasilci požgali štiri take hiše na Kinsman Rd.

Mesnico je zaprl— G. Stanko Prisljan sporoča, da svoje mesnice na Addison Road ne bo več odprl. Vsem odjemalcem in prijateljem se zahvaljuje in priporoča, če bi zopet kdaj odprl svoje lastno podjetje.

Pratika 1966— Slov. pisarna na 6304 St. Clair Avenue ima naprodaj Družinsko pratiko Mohorjeve družbe iz Celovca po 50c in novo Karapandžičevo knjigo o množičnem pomoru v Kočevju po \$2. Na zalogi ima tudi druge slovenske knjige in molitvenike. Odprta je vsak torek, petek in nedeljo popoldne.

Tudi Press za Locherja— "Plain Dealer" se je izjavil za R. S. Locherja kot najboljšega kandidata za župana Clevelanda in pozval volivce, naj 2. novembra glasujejo zanj, že pretekli teden, včeraj je storil isto tudi Cleveland Press. Oba mestna velika dnevnika trdita, da je Locher najboljši kandidat in najbolj vreden podpora volivcev!

Precejšnja udeležba— Včeraj popoldne je bila v mestu slavnostna parada v čast Kolumbovega dne. V sprevidu je bilo okoli 2.500 ljudi, gledalo pa ga je po sodbi policiji okoli 50.000 ljudi, čeprav je pihal mrzel veter.

Zadnje vesti

KUALA LUMPUR, Malez. — Glavni tajnik Indonezijske komunistične partije Aidit je po poročilu honkonskega lista pobegnil v kitajski podmornici z Jave na Kitajsko, med tem ko je vojaštvo ujele vodnika upora podpolk. Untunga. Armada je objavila, da je strla zadnji odpor upornikov v srednji Javi.

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Zastopnik Združenih držav pri ZN A. Goldberg je včeraj pred glavno skupščino, ki je s 107 od 117 glasov sprejela resolucijo o Rodeziji, izjavil, da bodo Združene države napravile "konkretna koraka" za preprečitev rodezijskega upora proti Veliki Britaniji. Ta hoče oklicati svojo neodvisnost, ne da bi priznala enakopravnost črni večini, kot to zahteva Velika Britanija.

BERLIN, Nem. — Ruska kozmonavta Pavel Beljajev in Aleksej Leonov sta napravila včeraj s svojima ženama obisk v Zahodnem Berlinu, kjer so ju komunisti in njihovi podporniki pozdravili s ploskanjem. Ko so protikomunistični demonstranti, ki so nosili plakate z napisi "Zid mora proč!" "61 beguncev ustreljenih ob Zidu!" in podobno, začeli metati rdečo barvo v avtomobila, v katerih sta se Rusa vozila, sta ta naglo v policijskem spremstvu pobegnili v Vzhodni Berlin.

WASHINGTON, D.C. — Kongres je končal svoje delo na farmarskem zakonskem predlogu in ga poslal predsedniku Johnsonu v podpis.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44108

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Friday edition \$4.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 196 Wed., Oct. 13, 1965

Saigonska vlada in njena armada

V par člankih smo skušali pojasniti, kako se je spreminilo naše vojskovanje v Južnem Vietnamu. Ne bi lagali, ako trdimo, da je sprememba že pokazala prve uspehe. Vietnamski gverilci so najprej morali pokopati svoj načrt, ki so si ga postavili za deževno dobo. Hoteli so zmleti saigonsko armado, civilno upravo pa spraviti v tak nered, da o saigonski vladi ne bi smelo biti več govora. Vštric s tem ciljem so hoteli še utrditi svojo partizansko oblast po vsej deželi prav do velikih mest in celo do Saigona. Da vse to dosežejo, so skušali začeti v prvih mesecih deževne dobe z vojaškimi operacijami v večjem obsegu. Načrt se jim ni posrečil. Najboljši dokaz za to je njihova nova taktika: zopet so se omejili na manjše operacije, zopet uporabljajo načelo: udariti na sovražnika iz zasede, zadati mu hude udarce, potem pa izginiti v gozdove, močvirja, hribe, gore in džungle. To se pravi, vrtili so se k taktiki, ki so jo uspešno uveljavljali do konca lanske zime.

Torej korak nazaj! To gverilsko vodstvo tudi gladkoprižno. Tolaži se pa s sklicevanjem na gverilsko vojno za časa francoske okupacije. Pravi, da je tudi takrat moralo seči po enaki taktiki že l. 1950, jo ponoviti v letih 1951-1952, da bi potem zmagovalo nad francoskimi četami šele leta 1952 v znani bitki za Dienbienphu, ki je pomenila dokončen poraz za francosko armado. To vse je res, res pa je tudi, da so partizani imeli takrat na svoji strani vse vietnamske narodne sile, kajti vsi domačini brez izjeme so sovražili francosko okupacijo. Zato je bilo takrat med partizani tudi vse polno vojakov, ki so bili preje vse drugo kot komunisti. Prenašali so komunistično vodstvo iz samega sovraštva do francoske uprave, ki res ni ničesar storila za dobrobit vietnamskega naroda, kar bi bilo omembe vredno.

Gverilci so torej prepričani, da jim letošnji neuspeh ne more kaziti upanja na končno zmago. So pripravljani, da še par let postopajo kot so postopali v bojih proti francoskim okupacijskim četam. To se pa tudi pravi, da mora naša dežela biti pripravljena, da traja vietnamsko vojskovanje še nekaj let. Na tako misel se je naravno težko navaditi, toda stvarnost je odločilnejša od želja.

Vojaški uspehi naših čet so kar lepi, morajo jih priznati celo nasprotniki našega vojskovanja v Vietnamu, seveda so včasih drago plačani. Ne bodo pa samo oni odločali. Soodločevali bosta tudi saigonska vlada in njena armada. To je Ahilova peta v ameriški politiki do Vietnama.

Moramo priznati žalostno dejstvo, da saigonska vlada ne razume svoje dolžnosti, naj bo v rokah civilnih politikov ali generalov. Morda so bile civilne vlade še slabše kot Diemove in vojaških diktatur. Kako malo so vredne, pričajo poročila zadnjih tednov, da namreč saigonski civilni uradniki v provincah ne samo sabotirajo delo naših uradov, ki skušajo pomagati vietnamskemu kmetskem prebivalstvu na deželi. Sabotirajo pa zato, ker ne morejo več na debelo krasti ameriški podpor, ki so namenjene vsem prebivalcem in ne samo saigonskim uradnikom. Sicer pa teh uradnikov ne moremo obsojati. Saj vidijo, kako vladni organi v Saigonu postopajo z ameriški podporami. Zakaj naj bi na deželi vladala druga morala?

Sedanja vojaška vlada se je začela truditi, da zboljša upravo na deželi, vidnih uspehov pa ni posebnih. Napak svojih upravnih organov velikokrat ne vidi ali jih tudi noče videti, akoravno jo ameriški uradniki nanje stalno opozarjajo. Vsekako je slaba saigonska civilna uprava postala prava cokla za naše načrte v Vietnamu.

Se hujska cokla je postala saigonska armada. Priznati moramo, da se sedaj nekaj bolj učinkovito bojuje s partizani. Toda to ne zadostuje. Saigonske čete bi morale skrbeti tudi za red in mir v krajih, odkoder so bili pregnani partizanski oddelki. Tega pa ne delajo. Tako so saigonske oborožene sile spravile tudi uspehe naših ameriških čet ob pravo veljavo. Kaj nam pomagajo uspehi naših čet, ako jih saigonski oddelki ne znajo izrabiti. Naše čete na primer preganjajo partizane že sredi Južnega Vietnama in ne samo ob obali. Ker pa ni naloga naših oddelkov, da bi stalno varovali pozicije, ki so si jih priborili, ker bi to nalogo morale vršiti saigonske čete, se partizani vrnejo po umiku naših čet in vse naše zmage pridejo na nič. O tem seveda malo slišimo. Zvemo, kje so Amerikanci zmagali, kakšna je pa usoda tistih krajev, kjer so zmagali, o tem pa vse molči. Saj je res težko reči, da so ti kraji zopet prišli v partizanske roke, toda v vojskovanju je treba opozarjati tudi na temne strani, da ne pride do usodnega razočaranja v javnosti.

Saigonska vlada in njene čete nas torej lahko spravijo v nevaren precep. Ali naj sami zavarujemo kraje, ki smo jih v Vietnamu osvobodili, ali pa naj zopet spremenimo svojo taktiko? Da bi Amerika morala poslati na stotisoče novih vojakov, da zavarujejo osvobodjene kraje, s tem naša javnost gotovo ne bo zadovoljna. Če saigonska vlada ne

zna s svojimi četami varovati osvobojenih krajev, je dovoljeno vprašanje, ali je to sploh še kakšna vlada. In kaj potem?

Zato že slišimo nasvete, da naj vplivamo na sedanjo ali kako drugo saigonsko vlado, naj se skuša sporazumeti s partizani. Amerika jo bo podprla toliko, da se pogajanja s partizani ne bodo končala s popolno kapitulacijo.

Taki nasveti niso prijetni, toda posvetijo vsaj v precep, ki smo vanj prišli vkljub vojaškemu uspehu naših oboroženih sil v Vietnamu. Cokla, ki jo pomeni za Ameriko sedanja saigonska vlada s svojimi oboroženimi silami, ne sme postati zagata za našo politiko, ki iz nje ni nobenega izhoda. Čim preje se začne nepristranska debata o tem za Ameriko gotovo neprijetnem vprašanju, tem bolje za nas vse.

BESEDA IZ NARODA

Novice iz ameriške prestolice

Prof. France Gorše

WASHINGTON, D. C. — Vse prijatelje in ljubitelje sodobne slovenske umetnosti bo zanimalo, da bomo imeli v glavnem mestu Zedinjenih držav prvo slovensko umetniško razstavo.

Vsi slovenski Washingtončani si štejemo v čast, da se je odločil naš največji slovensko-ameriški kipar gospod France Gorše s svojimi sodelavci-slikarji klub "Lok" prirediti razstavo v Washingtonu. Vsi vemo, da tukaj ni veliko slovenskih naseljencev, čeprav se nas je seznanilo kar lepo število Amerikancev slovenskega porekla. Ker se bo z razstavo seznanila široka javnost Amerikancev, pričakujemo tudi večjo afirmacijo slovenskega imena.

Na razstavi bo zastopano predvsem slikarstvo, in sicer nad 40 slik v tehniki olja na platnu in v tehniki guasha. Plastika bo zastopana po številu 4-5 del v tehniki orešca. To bodo seveda umetnine g. Goršeta v njegovih najnovejših tehnikah. Vseh razstavljalcev bo skupaj z g. Goršetom devet. Imena slikarjev, ki bodo razstavljali, so: Ivan Bukovec, Marinka Burger-Severjeva, Aleksa Ivanc, Bara Remeč, Marjanca Savinšek, dr. Hugo Velker, Jože Vodlan in Miro Zupančič. Zastopani bodo torej slovenski umetniki, ki žive v Združenih državah, Argentini in Franciji.

Razstava bo odprta vsak dan od 17. do 30. oktobra 1965 v Washington Hilton Hotel na Connecticut Avenue in Columbia Road, N.W., Washington, D.C. 20009. K otvoritvi razstave, ki bo v nedeljo, 17. oktobra 1965, ob enajsti uri dopoldne, so povabljeni tudi vodilni slovenski Amerikanci v Washingtonu s senatorjem g. Lauschetom na čelu.

Upamo, da se bo marsikdo od bralcev odločil in prišel pogledat to veliko in senzacionalno razstavo sodobne slovenske umetnosti, katere namen je prikazati Slovincem in širši ameriški javnosti pomembno delo Slovincem na umetniškem področju. Slovenska umetnost, odtrgana od doma že dolgo vrsto let, se ne samo nadaljuje, pač pa tudi zori in izpopolnjuje po širnem svobodnem svetu.

Na svidenje na razstavi in vsem skupaj najlepši slovenski pozdrav!

E. A. Kovačič

Zopet na slovenskih tleh

V.

Cleveland, O. — Priporočilo Mariborske škofije. — Mariborska škofija je našla v škofu

Držečniku sposobnega, dobrohotnega in nadvse priljubljenega pastirja. Dr. Držečnik mi je ostal v najlepšem spominu še iz otroških let. Ko je bil prefekt v mariborskem dijaškem semenišču, je bil sicer skoraj vedno zaprtjen v knjige ali v brevir, toda za vsakega študenta je imel vedno prijazen pozdrav in nasme, ki ti je takoj povedal, da nas ta dobrohotni gospod vse očetovsko ljubi. Takoj po zasedbi sem ga večkrat videl v Rajhenburgu, kjer se je lačen, v zidarskih hlačah in brez srajce mučil v kamnolomu, pod stalnim nadzorstvom nemške policije. Kljub trpljenju mu je ostal miren, dobrohotni in zanj tako značilen nasme. Kakor da hi hotel reči: "Slovinci smo ogromno grešili zoper ljubezen, zato je tudi trpeti lepo! Hvala Ti, Bog, tudi za to priliko očiščenja v ognju!"

Kjer koli sem letos govoril z duhovniki ali laiki, povsod sem opazil, da je škof Držečnik zelo priljubljen. Ohranil je ponižnost in srčno dobroto in mnogokrat trpi, ker ne more vsakemu ustreči, kot bi želel. Posebno značilen se mi zdi tale primer, o katerem mi je pripovedoval župnik-prijatelj. Nekemu gospodu, ki je zaradi izrednih razmer zelo trpel na svojem mestu, je škof obljubil, da si bo lahko naslednjo župnijo, kjer bo prazno mesto, sam izbral. Mesto se je izpraznilo in škof se je že veselil, da bo lahko ustregel prošilcu. Takrat pa zve, da je eden višjih gospodov na škofiji brez njegove vednosti isto mesto obljubil nekemu drugemu duhovniku. Marsikdo bi pokaral človeka, ki se upa obljubiti nekaj o čemer more odločiti edino škof sam, ali pa bi morda povedal prošilcu, da zaradi nepričakovanih situacij še ni nikakih izgledov. Škof Držečnik pa je poklical k sebi prvotnega prošilca in se mu opravičeval, ker ni dovolj pazil, da bi zaželenega mesta ne zasedel kdo drugi. Prosil je duhovnika, ki bi ga lahko poslal sem ali tja kakor general vojaka, naj mu odpusti to nerodnost (ki so jo dejansko zakrivali drugi) in skupaj z njim je pregledal vsa druga prazna mesta in mu nudil možnost izbire. Duhovniku se je tako dobrosrčen in ponižen škof zasmilil in je dejal, da bi za takega škofa šel garat in trpeti kamor koli. Tako se je vse lepo končalo. Zadovoljen je bil prošilec, za dober izid je bil hvaležen predstojnik, ki je zagrešil nerodnost, ker si je upal v škofovem imenu obljubiti nekaj, kar je že škof sam obljubil drugemu, in srečen škof, da ni nikomur povzročil neprijetnosti.

Poleg v dosedanjih dopisih že omenjenih cerkva nujno rabijo pomoč še naslednje, ki jih je k mojim naslovom dodal in še posebej priporočil mariborski škofijški ordinariar. Naj dobesedno navedem škofijški opis teh najpotrebnejših cerkva:

1. Sv. Ema, pošta Pristava. Cerkev je posvečena edini slovenski svetnici, je lepa stavba, toda potrebna temeljitega popravila, ki ga pa župljani sami ne zmorejo.

2. Šmarje pri Jelšah, ki ima edinstven križev pot (14 velikih kapel), ki pa ga je težko popraviti, ker bi bile investicije zelo velike. Se sicer popravlja, toda

le postopoma, kapela za kapelo, čeravno bi bila obnova vseh hkrati nujna.

3. Svetina, podružnica Sv. Ruperta nad Laškem, romarska cerkev, nujno potrebna temeljitega popravila. V načrtu je sicer obnova, toda velike stroške bi župnija sama ne zmogla.

4. V načrtu sta dve novi cerkvi, sv. Janeza Krstnika v Senovem in veliko naselje, kot je Senovo, potrebuje prostornejšo cerkev, kot je dosedanja mala podružnica. Enako tudi nova župnija sv. Cirila in Metoda v Mariboru, kjer zaenkrat ni niti cerkve niti kapele.

Mariborska škofija lepo prosi slovenske izseljence, naj bi po svojih močeh prispevali za našete cerkve. Zbiralci in dobrotniki v Ameriki lahko pošljejo prispevke naravnost župnikom že obstoječih župnij, ali pa skupaj z navedbo cerkve, za katero je dar namenjen, na naslov: Dr. Josip Meško, generalni vikar, Škofijški ordinariar, Maribor, Slovenija, Jugoslavija. (Dr. Meško je nečak pokojnega pisatelja Ksaverja Meška.)

Rojake prosim, naj si takoj izpišejo naslove (pri p. Urankarju dostavite Savinjska dolina, kar je v tisku pomotoma izpadlo) in kdor more, naj prispeva vsaj za eno v dopisih opisano cerkev in morda poprosi še drugod. Organizatorje posameznih nabitik prosim, naj čim prej objavijo svoje naslove v časopisih, kajti večji zbiratelj bo pritegnil večji krog darovalcev, katerih imena bodo potem objavljena v zahvalo in vzpodbudo. Če je kdo v zadregi in ne ve, kako in komu poslati, lahko začasno pošlje tudi na moj naslov in bom potem jaz poslal naravnost v Slovenijo, ali pa zbirateljem za dotične cerkve, ko bodo začeli z delom.

Edi Gobec,
1253 East 80 St.,
Cleveland, Ohio 44103

Preteklo je 40 let

Euclid, O. — Ko se je organiziral pevski zbor Ilirija, nisem slutil, da bom stal ob njegovi strani čez 40 let. Zgodovina zbora je pestra. Opisati vse bi bilo preveč. Podal bom le nekaj njegovih zanimivosti.

Ker je naš pevski zbor bil vsekolzi ozko povezan s poslovanjem župnije, bom posegel še par let nazaj, ko je pričel zbor delovati.

Ob mojem prihodu v Collinwood l. 1922 se je močno podudarjala narodna zavednost. Neke verne katolice, ki še živi, mi je dejal: Vera je postranska stvar. Čul se uglednega trgovca, ki je svoji ženi zabil: "Stara! Če bo prišel Hribar za župnika (ni rekel Rev. Hribar) k nam, tudi ti ne boš smela hoditi v cerkev." Božja Previdnost pa je posegla v to družino, da je hčerka tega trgovca bila dolgo vrsto let predsednica Marijine družbe.

Rev. Hribar je bil velik ekonom in kot tak nastopil službo župnika zasovražen; imel je pa veliko oporo v Rev. Slajetu, katerega je Rev. Hribar pripeljal s seboj, ko je bil na obisku v domovini.

Oba duhovnika sta z vso vnelo požrtvovalno začela delovati za obnovitev farnega življenja. Zaprake in težave sta imela oba: Rev. Hribar gospodarske, Rev. Slaje kulturne. Rev. Slajetu se je posrečilo šele po treh letih, da je organiziral dramski odsek ter ustanovil telovadno društvo Orel; dodatno je v štirih razredih župnijske šole poučeval slovenščino in ne samo brezplačno, temveč je kril stroške za slovensko šolo iz svoje borne plače.

Če puščava zacveti, je to že čudež. Jaz za svojo osebo trdim, da je puščava zacvetela takrat, ko je bil Rev. Hribar imenovan za župnika fare Marije Vnebovzete, Rev. Slaje pa za njegovega pomočnika. Da bo slika popolna, moram dodati še eno osebo, in to je naš Martin Rakar, kateri je 24. oktobra 1965 pre-

vzel službo organista ter je tega dne naš pevski zbor prvič nastopil pod njegovim vodstvom. Ako bi ne bilo Rev. Hribarja, Rev. Slajeta ter Martina Rakarja, na vodilnih mestih pri župniji Marije Vnebovzete, bi puščava ne bila zacvetela.

Teško stališče je imel Martin Rakar; nobene stvari ni bilo vzeti v roke, le troje stvari je sedanji organist prejel od svojega prednika, in to je bilo: ena pesmarica "Slava Bogu", star razglašen harmonij ter neznatno število pevk in šest pevcev. Bilo je za obupati, toda močna energija Martinova je premagala vse ovire in napredek je bil z vsakim dnevom večji in večji.

Martin je prinesel v zbor nove ideje; namreč njegove ideje so bile za druge naselbine stare, a za našo naselbino naravnost revolucionarne — hotel je vpeljati pri cerkvenem pevskem zboru tudi narodno petje.

Dne 8. novembra 1925 je zbor že imel svoj prvi pevski nastop v SND na St. Clair Ave. ob priliki praznovanja Dneva KSKJ. S tem nastopom je zbor prestal "krst", katerega so vsi pevci, ki so takrat nastopili, v šaljevem tonu omenjali.

Takoj po nastopu službe je začel Martin tuhtati, kako bi se znebil razglašene harmonije, imenoval ga je "čmrlj". Kdor je bil rojen v stari domovini, ve, kaj so čmrlji, lepe živalice, same v glasbi niso prav nič poučene, vsaka svojo "vižo" brečči. Tak je bil harmonij na našem koru, ko je Martin postal naš vodja.

S sporazumom tedanjega pomoznega župnika Rev. Slajeta se je Martin zavzel, da dobi boljše orgle. Kupčija je bila sklenjena za neburške stare orgle za vsoto 25 dolarjev. Cena res ni bila pretirana, a je narasla čez 900 dolarjev, predno so bile orgle usposobljene za popolni obrat. Rev. Slaje in Martin sta nabirala prostovoljne prispevke, da so bile orgle plačane.

Nastalo je zopet drugo pereče vprašanje: kje dobiti denar, da bi si nabavili potrebne note in papir. Ko je Martin vprašal Rev. Hribarja za 20 dolarjev, da bi si nabavili novo latinsko maslo, so Rev. Hribar odgovorili: "Kar staro mašo rabite." Neradi smo se morali vdati v prevladujoče razmere.

Kmalu potem, ko je naš zbor zlezal iz otroških poveljev, je Rev. Slaje s sporazumom Martinu pritegnil zbor k skupnemu delovanju dramskega društva Adria. To so bili časi, ki se ne povrnejo nikdar več. Adria je prirejala dobro naštudirane igre, naš zbor je v njih nastopal z lepimi slovenskimi pesmimi. Končno smo se ojunčili tudi sami: 15. februarja 1931 smo vprizorili spevoigro "Darinka", prvo opereto "Sylvia" pa podali 26. sept. 1933. "Sylvia" je prav hvaležna opereta, iz angleščine jo je prevedel Rev. Slaje.

Zbor ni mogel biti radi svojeog ognjevitiga pevskega navdušenja zaplankan samo v domači naselbini. Nastopili smo v SND na St. Clairju, v Del. domu na Waterloo, v Društvenem domu v Euclidu, v SND na 80. cesti v Newburghu, v Narodnem domu na Pearl Ave. v Lorainu, v dvorani "Domovina" v Barbertonu in za nekaj ovirek napravili izlet v Joliet, Ill., kjer je zbor nastopil v cerkvi sv. Jožefa. Tam je Martin v svojih mladih letih pel slavo Bogu.

Naš zbor se je aktivno udeleževal pri nastopu skupnih pevskih zborov, ki so priredili skupni nastop devetih pevskih zborov dne 9. julija 1933. Tega dne je slovenska pesem triumfirala kot mogoče še nikdar preje tako; a z bolestjo v svojem srcu moram zapisati, da tako veličastno kot tega dne se ne bo slovenska pesem nikdar več proizvajala med ameriški Slovinci.

Dodatno naj omenim, da je naš pevski zbor imel glavni namen in cilj naš pa je bil in ostane do konca naših dni povel-

čevati Boga pri daritvi sv. maše z lepo ubranim petjem.

Naš zbor ima tudi to čast, da je pel pri daritvi sv. maše, katero je daroval nadškof A. B. Jeglič na prostoru, kjer se nahaja danes župnijska šola. Udeležil se je Evharističnega kongresa l. 1926 v Chicagu, Ill.

Knezoškofa dr. Jegliča je slovenska pesem v tujini zelo razveselila; za šalo je ob slavnostnem sprejemu dejal v Slovenskem domu na Holmes Ave.: "Pri nas doma kroži med ljudstvom znani rek: En Srb — armada, dva Hrvata — parlament, trije Slovenci — kvartet." Značilno, da je iste besede spregovoril 10 let kasneje njegov naslednik, mučenik dr. Gregorij Rožman in celo v isti dvorani Slov. doma na Holmes Ave.

Za vse to, kar je tukaj omenjenega, in še mnogo več, je naš zbor žrtvoval svoj čas in tudi denar kot za nameček slovenskemu narodu.

Pri vsem tem ogromnem delu je naš Martin bil duša vsega. Učil nas je kot za zabavo; motril nas je, spodbujal ter nam dajal korajžo, 'kakršno mi, mehki Dolenjci ne poznamo, čeprav je Martin sam sin Dolenjske.

Znanežih bom izjave treh zabeležiteljev Slovincem. Naš zbor je nastopil na koncertu, ki ga je imel pevski zbor "Zvon" v Newburghu dne 19. sept. 1929. Organist pri Sv. Lovrencu Peter Simčič je po koncertu Martinu čestital k tako lepemu harmoničnemu nastopu našega zbora.

Za 10-letnico zborovega obstoja smo priredili koncert 6. januarja 1936 v SDD na Waterloo Rd. Ob tej priliki se je dr. Kern v družbi Ivana Zormana zelo pohvalno izrazil o našem zboru. Najbolj mu je ugajala pesem "V hribih se dela dan".

Msgr. J. Oman je blagoslovil nove orgle v nedeljo, 26. januarja 1958; drugega dne je nam vsem znani Vili zapisal: Pevski zbor Ilirija je po blagoslovitvi orgel podal lep cerkveni koncert ob spremljavi g. Mišmaša na orglah. Ilirija je nadpovprečen pevski zbor, dobro izsolan in prizadeven. Koncert je lepo uspel ter bil skrbno izveden.

Epilog: Pevski zbor Zvon iz Forest Cityja, Pa., je priredil l. 1921 enemu pevcu podkonico. Jasna mesečna noč je bila, akord Foersterjeve pesmi "V hribih se dela dan" so se dvigali v nebo v čudo svetlih zvezd. Stal sem v neposredni bližini pevcev ter se divil srebrnočistemu tenorju rojaka Franka Koširja, ko je s tako lahkoto v visokem tonu kar drobil pristno slovenski 'la', katerih je v omenjeni pesmi 175. Blagovol sem ga radi krasnega pevskega talenta ter si želel tole: Ako bi jaz to pesem tako znal, kot jo umevaš ti, pa bi bil dober pevec.

Za 10-letnico zborovega obstoja smo priredili koncert pod imenom "Malo tega, malo onega". V programu je bila vključena tudi pesem "V hribih se dela dan", nastopili smo brez not-pesem naštudirali kar najbolje. Danes omenjena pesem obvladam do potankosti, a glede petja sem še vedno v prvem razredu pevske šole.

Ker visoka je gora in strm je klanec na poti, po kateri se spenja pevec kvišku k boljšemu razumevanju petja.

Za zaključek pa sledeče: Ko si me ti, dragi Martin, pred 40 leti pritegnil k zboru, je kar plapolalo navdušenje v meni za slovensko petje. Nobena ovira ni bila tako velika, da bi me odvrgnil od pevskih vaj ter odsotnosti od cerkvenega kora. Z dušo in vsem srcem sem se prijel učenja, ti si mi pa z velikim trudom ubijal v glavo melodije. Jaz sem vzdrljal, ti nisi popustil. Ako bi ova izgubila pogum, ne bi danes pisal teh vrstic. Tako me psladi zavest, da sem vsaj nekaj doprinesel, da je puščava zacvetela.

Hvala ti za ves trud, ki si ga imel z menoj v vseh teh letih. Bog naj ti bo plačnik!

Frank Kovačič

Po Hirschevi — J. M.:

V valovih graščinskega jezera

To se najbolje razvidi iz dejstva, da je v času svojega bivanja na Gozdniku živela skupno z nama.

"Toda z njeno namero, da bi se poročila z Jugom, se niste strinjali?"

Posmehljivo je Košutnik skomignil z ramami. "Vso zgodbo sem smatral zgolj za otroško igrakanje. Zato tudi nisem posvečal temu večje pozornosti. Dovoli sem si samo toliko, da sem rajno taščo zdaj pa zdaj opozoril na neprijetnost Verinega občejanja z Jugovimi. Šele ko mi je Vera v času našega zadnjega bivanja na Gozdniku odkrito izjavila, da je odobrenjem pokojne matere zaročena z Mirkom Jugom, sem spoznal, da je zadeva resna. Pozneje sta se seveda sprla."

"Vi torej niste bili zadovoljni z zaroko?"

"Kako neki?" je vzkliknil. "Kmečki sin pač ni mogel biti ženin za gospodično Ogorelčevko. Prav istega naziranja kakor moja žena in jaz je bil tudi Verin varuh, višji svetnik Lokan. Gospod svetnik ne bi bil v tako poroko nikdar privolil."

"Toda gospodična Ogorelčeva bi postala in bi potem več ne potrebovala varuhovega privoljenja", je menil zagovornik dr. Klančnik.

Ce je zagovornik mislil, da je s temi besedami ugnal Košutnika v kozji rog, se je bridko motil, zakaj Košutnik je vneto soglašajoč odgovoril: "Vera bi se res tudi poročila z njim, če ne bi bil Jug s svojim nečastnim početjem zaigral njene naklonjenosti."

"Nesramno obrekovanje!" je vzkliknil obtoženec.

Predsednik ga je z ostrimi besedami zavrnil, naj bo miren, Košutnik pa se mu je zasmehljivo zarežal v obraz in nato nadaljeval, kako je bil opozorjen z nepodpisanimi pismi, ki sta jih on in Vera prejela, kaj sta Jug vse počel. Nato da je odpotoval v Zagreb in od zapuščene Jugove ljubice prejel pisma ter jih izročil Veri.

Jug se ni mogel premagovati. "Vse to je sleparstvo!" je zakričal. "Pokažite mi tista pisma!"

"Prav dobro veste, da je bila globoko užaljena deklica v svojem ogorčenju toliko nespametna, da jih je vse sežgala," je pripomnil Košutnik, ne da bi bil pogledal obtoženca, "toda njegovo vedenje je pričalo, da je pisavo v njih spoznala za vašo. Sicer pa nisem bil sam pri tisti ženski v Zagrebu; spremljal me je tudi višji svetnik Lokan."

"Kako se piše tista ženska in kje stanuje? Predlagam, da se zasliši," je rekel zagovornik. "Čudim se, da ni bila že v teku preiskave zaslišana."

Sodniki so se umaknili k posvetu o tem predlogu, nato pa je predsednik izjavil, da takšno zaslišanje ni potrebno, ker v tem primeru ne more vplivati na potek obravnave.

Zasliševanje Košutnika se je nadaljevalo. Košutnik je natančno ponovil vse izpovedi, ki jih je podal že v preiskavi, in zagovornik mu je segel v besedo šele, ko je Košutnik opisoval iskanje Verinega trupla v grajskem jezeru: "Zakaj pa vam je padla na um domneva, da je vaša svakinja prav v grajskem jezeru utonila?"

"Ker smo na obrežju našli nježno iglo in ker je pogosto delala sprehode do jezera," je bil odgovor.

"Ali ste mislili pri tem na nesrečo ali samomor?" je dalje vprašal dr. Klančnik.

"Kaj sem mislil, mi tu ni tre-

P. Odilo OFM piše s srede Tihega oceana

Petek, petek, sobota!

Da, tako je! To sem doživel na ladji. Dva petka imamo zaporedoma in obakrat pišemo 17. septembra. Postimo se pa in zdržimo mesa samo en dan. Samo 24 ur in ne 48 ur. Stvar je silno zanimiva.

Ko smo se vozili pred štirimi leti v Avstralijo, smo en dan zgubili, zdaj smo ga našli in nam ga vračajo. Na vožnji nazaj en dan pridobimo. Radi bi vedeli zakaj in kako. Vprašanje časa je na ladji posebno vprašanje in zelo zanimivo.

Angleškemu mizarju iz Yorkshira se moramo zahvaliti, da je to vprašanje pravilno rešeno.

Vsak trenutek in vsako uro je na potovanju na modernem parniku neverjetno ogromno dela, ki se opravi za kulisami. Inženirji in strojniki skrbje za stroje, pomorščaki gledajo kar naprej v svoje načrte in zemljevide, opazujejo instrumente in nebesne prikazni in tako določajo stališče ladje in čas na njej.

Ko je ladja 19. stoletja pognala stroje ali razpela jadra in ko se je oddaljila od suhe zemlje, so brodarji malo vedeli, kje bo njih prihodnja postaja. Vozili so se po mrtvem računu. Ladjski kapetan ali eden od mornarjev je samo gledal, kako visoko je sonce, ali si je izbral gotovo zvezdo in jo je opazoval ves čas vožnje, med tem ko je gledal na kompas. Povedal je lahko samo, ali se ladja pomika proti severu ali proti jugu, ni pa mogel dognati ali se vozijo vzhodno ali v zahodno smer.

Potreba določitve: vzhodno ali zahodno — je bila nujna. V ta namen je španski kralj Filip III. leta 1598 razpisal nagrado 10,000 kron za rešitev problema. Več dežel se je priključilo iskanju in rešitvi: Holandska, Francija, Anglija, toda nagrada je zapadla, četudi je leta in leta čakala na zmagovalca.

ISKANJE DOLŽINE: Francoz Morin je izdelal načrt, po katerem naj se površje Zemlje razdeli v predele s črtami, ki gredo od pola do pola, od tečaja do tečaja — to so meridijani ali pol-dnevnik dolžine. Toda ta načrt je bil zavrnjen kot nepraktičen. Leta 1670 je drugi Francoz, Le Sieur de St. Pierre preizkusil Morinovo teorijo in je prišel do

zaključka, da je načrt sprejemljiv.

Površje Zemlje naj se razdeli z dozdevnimi črtami ali linijami okrog oboda začenši pri ekvatorju, ravniku. Te črte so znane kot *vzporedniki širine*, ekvator pa mora biti širinska ničla in stopinje na obeh straneh te črte so stopinje širine ali severno ali južno. GREENWICH v Angliji vzhodno ali zahodno.

Razlog, da je bil za to izbran Greenwich, bo jasno razložen. Črta, ki gre skozi Greenwich, je znana kot glavni meridian in resnična črta, ki je bila tu začrtana, je še danes vidna. Kar sta dosegla Francoza Morin in St. Pieres, drži še danes, toda problem ni še bil popolnoma rešen.

Anglež John Flamsteed, ki je bil goreč zvezdoznanec, je predstavljal St. Pierrovo teorijo, katera je napravila nanj globok vtis. Prišel je do zaključka, da bi bilo treba določiti natančno, kje je ladja, vzhodno ali zahodno, samo če bi imela ladja tudi pravilni čas. Toda povedati je treba, da je bila ta misel že podudarjena po flamskem astronomu Friziju leta 1530.

Leta 1675 je bila ustanovljena svetovno znana opazovalnica ali observatorij v Greenwichu, in sicer na pobudo angleškega kralja Karla II. Ravnatelj tega observatorija je postal John Flamsteed, ki je dobil naslov "kraljevi" zvezdoslovec. Zanimivo je, s kakšnimi gmotnimi težavami se je borila ustanova takoj spočetka. Dobila je vsoto 500 funtov od prodaje pokvarjenega smodnika. Slavni arhitekt Sir Christopher Wren je bil izbran za pozidavo observatorija. Pri gradnji so se držali stroge varčnosti. Opeka je bila uporabljena od razvalin tilburške trdnjave, les so vzeli od stare hiše, ki je stala pred obrambnim stolpom v Londonu. Flamsteed je dobival letno plačo 100 funtov. S tem je moral kupovati tudi razne instrumente in vzdrževati svojega asistenta ali pomočnika. Obogatil najbrž ni pri taki borni plači. Vidi pa se iz tega, kako malo je bilo javnosti za take potrebne ustanove. Seveda je imel denar drugačno veljavo kot danes.

VAŽNOST ČASOMERA — KRONOMETRA: Opazovalnica v Greenwichu je bila ustanovljena, da se določi dolžina. Po mednarodnem sporazumu je postal glavni ali prvi meridian ali poldnevnik. Danes velja za ves svet, za vso morsko plobo: Greenwich je "0", ničla, začetek prve stopinje.

Površina Zemlje je razdeljena na kvadrate, kot jih poznajo šoferji, kadar hočejo izvedeti določeni kraj. Kazalo ti nakaže samo kvadrat, kjer je treba iskati kraj ali ulico. Tako lahko tudi na morju spoznamo položaj in odnos do ostalega sveta. Danes vemo, da rešitev tega vprašanja ni nič drugega kot vprašanje časa: Greenwich pomeni čas. Podeli nam možnost, da z matematično gotovostjo določimo natančno položaj vsakega prostora na Zemlji. To je gotovo kakor smrt in popolnoma zanesljivo.

Vsaka ladja mora imeti dober hromometer-časomer, ki je stalno naravnano po Greenwichu. Ta čas je treba primerjati s krajevnim časom po nebesnem opazovanju, po mornarskih zemljevidih, seznamih in tabelah in na ta način se da natančno določiti položaj ladje.

Pred iznajdbo časomera je bila določitev časa na odprtem morju nemogoča. Ure so takrat imele še samo na nihala, zato so vse obstale, ko se je ladja začela gibati. Ure niso bile precizne in zanesljive, vsak dan so bile 5 do 10 minut navzkriž. Vpliva na nje klima, temperatura, ki se vsak čas menja. Zato je iznajda hromometra neprecenljive vrednosti. Vemo, da se Zemlja suče okoli svoje osi, in sicer v 24 urah 360 stopinj, to se pravi 15 stopinj na uro, ali eno stopinjo na štiri minute. Ko časomer kaže dve uri hitreje kot krajevni čas, tedaj je ladja 30 stopinj zahodno od Greenwicha; položaj severno in južno pa je določen po širini.

Morja na svetu so razdeljena na cone (pasove, področja) in sicer natančno eno uro. Avstralija je na primer približno 150 stopinj dolžine vzhodno od Greenwicha. To pomeni, da se mora ura na ladji desetkrat spremeniti za eno uro, ako gre ladja iz Anglije v Avstralijo. Avstralija sama ima tri časovne cone 8, 9:30 in 10 hitreje od Greenwicha. 180 stopinj zahodno od Greenwicha leži nekje na Tihem oceanu in gre naravnost skozi Aleutske otoke. Ladja, ki vozi proti zahodu okrog sveta, bo torej pri Aleutskih otokih pol dneva zgubila. Ravno tako pa je,

če vozi ladja proti vzhodu, bo na ravno istih otokih pol dneva pridobila. Ako gre ladja okrog sveta, bo en dan ponovila in tisti tedaj ima osem dni namesto sedem. In to se je nam zdaj zgodilo, ko se vozimo proti Ameriki; imamo dva petka in dvakrat 17. septembra. To slepmišenje s petkom ni zadelo nobenega otoka, temveč samo nas, ki se vozimo, in pa one ljudi, ki žive seveda na Aleutskih otokih. (Dalje sledi)

Anglija bi rada kupila letalonosilke vrste Midway?

WASHINGTON, D.C. — Anglija je kupila pri nas najnovejše lovce F4B Phantom za svojo mornarico. Pokazalo se je, da nobena med 4 angleškimi letalonosilkami ne more rabiti teh lovcev, ker ima vsaka prekratek krov. Zato misli angleška vlada, da kupi par naših letalonosilk tipa Midway z nosilnostjo 65,000 ton, ki so za rabo Phantom lovcev zadosti dolge.

Naša administracija ideji ni sovražna. Na eni strani bi rada pomagala Angliji, da ji ne bo treba naročati nove letalonosilke, ki bi bila za angleški vojni proračun predraga, na drugi strani pa ima naša vojna mornarica sedaj glavno oporo v letalonosilkah tipa Forrestal z 78,000 tonami nosilnosti. Poleg tega imamo še afosmsko letalonosilko Enterprise z 85,000 tonami nosilnosti. Letalonosilke s 65,000 tonami bi torej naša vojna mornarica lahko pogrešala. Zato mislijo, da naša administracija ne bo zahtevala pretirane cene, kajti Anglija bi rabila naše letalonosilke v Indijskem oceanu, kar bi naši zunanji politiki prišlo kot nalašč prav. Vprašanje pa je, kaj bo na vse to rekel angleški narodni ponos.

Naša administracija ideji ni sovražna. Na eni strani bi rada pomagala Angliji, da ji ne bo treba naročati nove letalonosilke, ki bi bila za angleški vojni proračun predraga, na drugi strani pa ima naša vojna mornarica sedaj glavno oporo v letalonosilkah tipa Forrestal z 78,000 tonami nosilnosti. Poleg tega imamo še afosmsko letalonosilko Enterprise z 85,000 tonami nosilnosti. Letalonosilke s 65,000 tonami bi torej naša vojna mornarica lahko pogrešala. Zato mislijo, da naša administracija ne bo zahtevala pretirane cene, kajti Anglija bi rabila naše letalonosilke v Indijskem oceanu, kar bi naši zunanji politiki prišlo kot nalašč prav. Vprašanje pa je, kaj bo na vse to rekel angleški narodni ponos.

Morja na svetu so razdeljena na cone (pasove, področja) in sicer natančno eno uro. Avstralija je na primer približno 150 stopinj dolžine vzhodno od Greenwicha. To pomeni, da se mora ura na ladji desetkrat spremeniti za eno uro, ako gre ladja iz Anglije v Avstralijo. Avstralija sama ima tri časovne cone 8, 9:30 in 10 hitreje od Greenwicha. 180 stopinj zahodno od Greenwicha leži nekje na Tihem oceanu in gre naravnost skozi Aleutske otoke. Ladja, ki vozi proti zahodu okrog sveta, bo torej pri Aleutskih otokih pol dneva zgubila. Ravno tako pa je,

če vozi ladja proti vzhodu, bo na ravno istih otokih pol dneva pridobila. Ako gre ladja okrog sveta, bo en dan ponovila in tisti tedaj ima osem dni namesto sedem. In to se je nam zdaj zgodilo, ko se vozimo proti Ameriki; imamo dva petka in dvakrat 17. septembra. To slepmišenje s petkom ni zadelo nobenega otoka, temveč samo nas, ki se vozimo, in pa one ljudi, ki žive seveda na Aleutskih otokih. (Dalje sledi)

Vietnamski ministrski predsednik Ky čisti javno upravo

SAIGON, J. Viet. — Južno-vietnamski ministrski predsednik Ky je na tiskovni konferenci napovedal, da bo preganjal vse tiste uradnike, ki zlorabljajo ameriške podpore in ne postopajo z njimi tako, da bi imeli kmetje na deželi od tega kaj koristi. Je tudi izjavil, katere guvernerje v provincah bo izročil preiskovalnim oblastem.

To je prvič, da je saigonska vlada tako hitro reagirala na ameriške pritožbe in to kar javno! Seveda mora Ky računati s tem, da ga bodo nasprotniki obtožili, da je "hlapec ameriških imperijalistov". Komunisti so že začeli gonjo proti njemu ne samo v Južnem Vietnamu, ampak v vsej jugovzhodni Aziji.

Ali bo Ky imel srečo s svojo akcijo? Vpoštevati moramo, da imajo vsi brezvestni uradniki navadno tudi svoje varuhe v Saigonu, ki jih bodo skušali izvleči iz preiskav in kaznovanja.

Moški dobijo delo

Delavec dobi delo
Iščemo delavca, ki bi pomagal zidarju. Kličite 944-5351 zvečer.

Male Help Wanted

METALS SORTER

Experienced sorting metals of all type. Steady work. Hospitalization paid and other fringe benefits. Union Shop. Apply

Alloys and Chemical Corp.

4365 Bradley Rd.
off Jennings Rd.
Cleveland, Ohio (661)

TRAINEES

Small modern plants in Solon, Independence and Collinwood. No experience required. Opportunity to learn precision machine work. Day shift. Permanent job. Phone 381-0952.

Ženske dobijo delo

Delo dobi

Zena ali dekle, ki zna dobro angleško in obvlada popolnoma slovenščino radi prevajanja, dobi delo v pisarni. Pismene ponudbe na Box 123, Ameriška Domovina, 6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103. (x)

IZUČIMO STROJNE ŠIVILJE

Izučimo sposobne posameznice za delo v naši tovarni. Ta služba je stalna in nudi plačo od kosa.

Zglasite se od 8. dop. do 5. pop., od ponedeljka do petka.

JOSEPH & FEISS CO.

2149 W. 53 St. 961-6000
blizu Lorain Ave. (200)

Gospodinja

Iščemo gospodinja, lahko ostane čez noč ali samo podnevi, trikrat tedensko in Richmond Heights. Kličite IV 6-0016. (197)

Delo dobe

Iščemo tovarniške delavke, skupinsko in lahko strojno delo. Za sestanek kličite 781-7136. (198)

Ženska za čiščenje

Iščemo žensko za čiščenje uradov na E. 152 St., sedem ur vsak večer od 3. pop. do 10. zv. Dobra plača, stalno. Kličite

ADVANCE WINDOW CLEANING CO

241-1727 med 10. in 12 dopoldne (201)

MALI OGLASI

V najem

5 sob in kopalnico oddamo. Poizve se v Sornovi restavraciji, 6036 St. Clair Ave. EN 1-5214. (x)

V najem

Oddamo 4 lepe sobe zgoraj. Vse na novo dekorirano. Gretje na vročo vodo. Zamrežen porč. Poizve se EX 1-1791. —(196)

Hiši na prodaj

Prodamo 2 hiši na enem lotu. Prva spredaj ima 6 sob zgoraj in 2 stanovanji po 3 sobe spodaj; druga zadaj 4 sobe zgoraj in 4 spodaj. Dohodkov do 3,000 na leto. Proda se radi boleznih po nizki ceni. Vprašati na 1258 E. 61 St. zadaj. —(12,13,15 okt)

V najem

Tri lepe, čiste sobe, plinski ogrev, vse udobnosti v pritličju. Kdor hoče imeti udobno poceni stanovanje, naj se zglesi pri Mrs. Anna Zeleznikar, 8818 St. Catherine Ave. Tel: VU 3-8938. (8,11,13,14,15 okt)

Lastnik prodaja

Lastnik prodaja hišo, primereno za dohodek v Lakewoodu. Kličite LA 1-8077.

—(pon., sred., pet.)

V najem

Oddamo spodaj 4 lepe sobe, kopalnico, plinski furnez, prostor za parkanje na 7023 St. Clair Ave. Kličite 361-2309. (11,13,15 okt)

Rudy Ujčić Construction

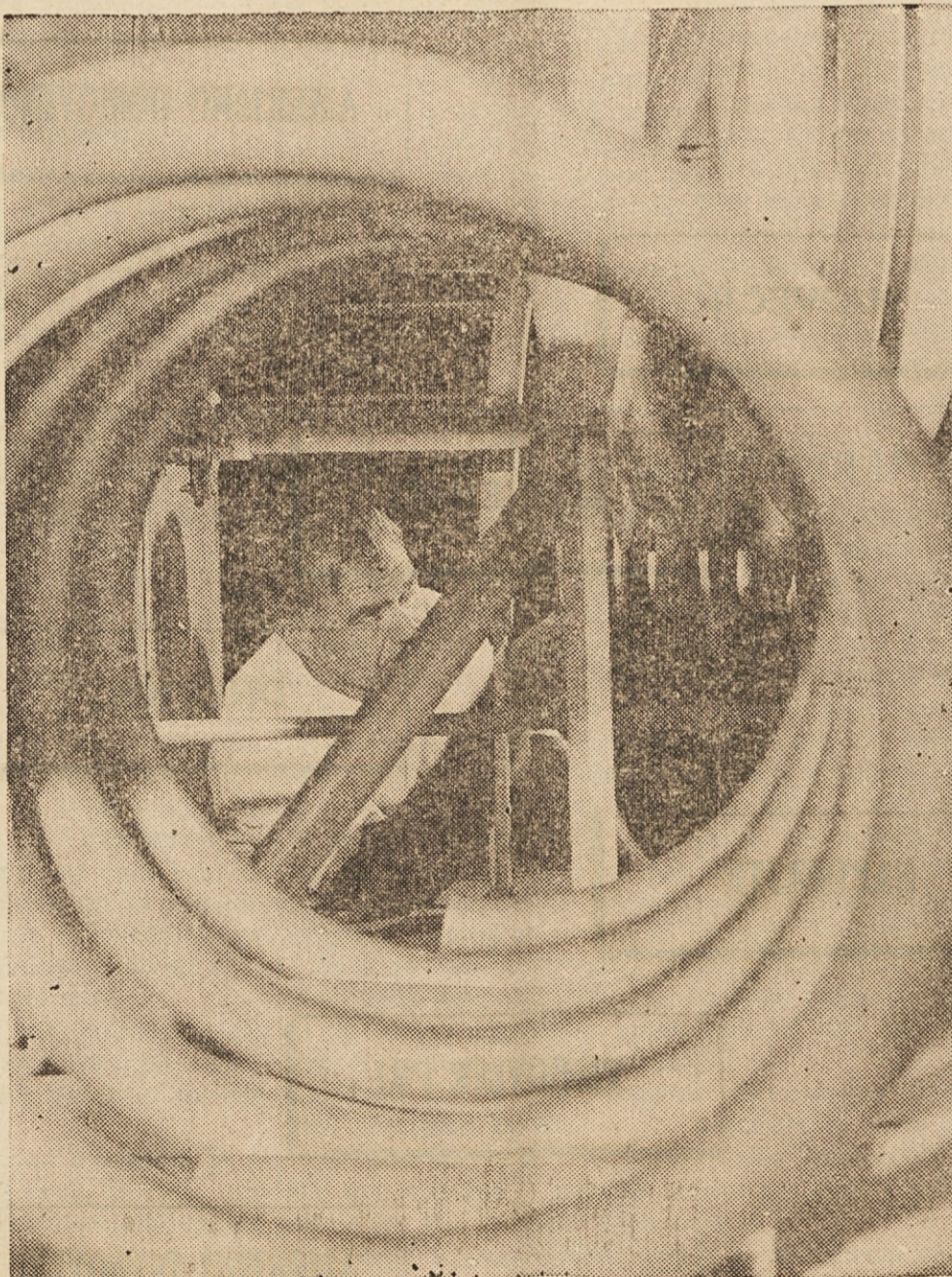
Izvršujemo vse predelave in modernizacije v hiši: kuhinje-kopalnice-razv. sobe-verande in pritlikline.-GRADIMO NOVE HIŠE!
16115 Parkgrove Ave. 531-4664
Clev. 10, Ohio

V najem

Oddamo 5 sob, opremljene ali neopremljene, na Addison Rd., severno od St. Clair Ave. Kličite po 5. uri AN 1-1070. (200)

Mesnica naprodaj

Zelo znana in dobro idoča mesnica Prislán Provision na 1147 Addison Road je naprodaj. Interesenti naj kličejo vsak dan po četrti uri ali ves dan v soboto tel. 261-4704. (196, 198)

ZA PREBIJANJE BAMBUSOVE ZAVESE — Slika kaže del ogromne vzmeti, ki so važen del 250,000 wattnega radio-oddajnika, s pomočjo katerega skuša Informativna agencija Združenih držav prodreti bambusovo zaveso, ki loči Kitajsko od svobodnega sveta. Trenutno grade 10 takih oddajnikov v Kaliforniji.

ENRICA V. HANDEL-MAZZETTI:

Jese in Marija

Telega, hvala Bogu, Velderndorff ni nismo bili nikdar vajeni. V Schiermannsreithu, ko je živel še rajni oče, pač ni bilo pri mizi nikoli takega prepira, kakor je zdaj že vsak dan pri meni.

"V Schiermannsreithu so brali pri kosilu postilo," je opomnil Jese in držal oči uprte v svojo knjigo.

"Res je," se je jezil Janez Adam ob udarcu. "Pa tedaj se ni bila prepovedana...; sicer pa, kar tukaj berete, ni ne postila ne sveto pismo, marveč navlaka. Le kje dobite to plažo, ve Bog; od mene ne. Moje knjige smejo komisarji, ki delajo, soit dit en parenthese, v četrti nad Dunajskim lesom že dokaj nemira, brez vsake nevarnosti zame pregledati."

"Verjamem. Aelia, Laelia, Crispis, neque vir neque faemina neque Androgyma in podobna plaža."

V sobi je postalo soparno. Otroka sta se zavlekla vsak v svoj kot, Fabricij je oddrsal poklašljevaje v kapelo, mlada bodoča mati je strmela s svojih povojcev, ki jih je držala med prsti, s plahimi očmi na svojega ljubega, ki je hitro sopel in obračal liste svoje knjige.

"Ali ste kaj čuli," je vprašal zdajci, zlekivši se nazaj v svojem stolu, "o novi norčiji z onstran?"

"Ne! O kakšni norčiji?" je mrmral Janez Adam. "Z onstran?"

"Na Čelu," je dejal Jese; temna rdečica mu je zalila obraz, v očeh so se mu vžigale zlovesče luči, kakor vselej zadnje čase, ko govori o Čelu. "Baje je spet nekdo čudežno ozdravel, neka ženska po imenu Pavla Debani, ki jo je metalo. Vrglo jo je na Čelu in vstala je zdrava. Imenitno."

Janez Adam ni nič rekel. "Ta norost postaja vedno večja. Zadnji čas je že, da preneha." Skočil je s svojega stola in meril sobo z razburjenimi koraki.

"Baaa," je zdehal Janez Adam. "Dolgčas je tu,—povabil bom Roggendorfa in napravili bomo mlado šalo. — Ali je gospa zadovoljna?"

Uboga žena je imela oči samo za svojega moža. "Mz, Fridel," je vabila tožljivo.

"Dovolite," — je zgrabil Janez Adam čez mizo v njeno de-

lovno košarico, izvlekel končan povoj in ga držal med dvema prstoma. "Lepo! — Ljubko! Kje je tisti lepi čas, ko je moj bratec tole nosil mesto hlač. Ko ga je nosila in rokah Francka Cerdidak, in je češka holka dala hubičku lepemu pobu nemškemu. Tempora mutantur, et nos mutamur in illis."

"Kaj pa je hubička?" je vprašala prav tiho Ana Marija. "Poljub! — Moj Bog in moje vse, že je ljubosumna! — Želite, Orlando furioso."

Jese je govoril sam zase: "Nesramna podoba mora vstran, pa če mora, iti svet v črepinje."

"Ceterum censeo Carthagine esse delendam," je mrmral Janez Adam. "Povejte mi, za kaj pa imate podobo?" je zdajci vprašal svojega brata in ga pogledal z drobnimi očmi. "Za demonično bitje?"

"Kaj pa še! Te časti pa ne bom skazoval tej spaki, pri moji duši, da ne. Demonično je prelepo," se je rasmejal Jese porogljivo. "Ništrc je, nesmisel, norčija."

"Dovolite! Pa se zaradi ništrca tako razburjate!"

"Ah! To ste pametni!" je odvrnil Jese zasmehljivo. "Kaj pa so bili asirski maliki, kaj Baal in Astarta drugega ko ništrci, pa so le preroki grmeli proti njim. Ništrc more namreč biti ništrc—"

"Res? Kako duhovito!" je mrmral Janez Adam v svojo brado.

"... a vendar škodljiv, zoprni, srce pohujšujoč, duše slepeč... Duhovno hlapčevstvo v tej deželi povzroča ta podoba, ta Marijin Baal. Zato jo sovražim in je moram vreči; če bo na tleh, tedaj bodo ruhovi veliki in svobodni, srca široka in kraljestvo božje ob Donavi se bo začelo." Janez Adam je stresel z glavno, težka skrb mu je gledala iz oči. Saj govori mladec kakor mrzlični. Kaj še vse bo iz tega... "Kje je moje pisalo?" je vprašal rezko Jese. "Hočem svoje pisalo in papir!"

Njegova žena mu je prinesla oboje. Pisal je čudovito ognjevito.

"Dela pač slabe vrstice?" je

hotel vedeti Janez Adam. "Pokažite mi!"

"Dal bom tiskati Koppitschu," je odvrnil Jese, "potem pa razdelil na drugi strani Donave." Podal je bratu to, kar je bil napisal. Pesem je bila drzka.

Marija nazareška mi je zmeraj draga bila, podoba v Pismu njej stoji, sprelepa, čedna, mila. Zato je ljuba vsem bila; pa rimski kutar prikrevsa in mešat' barve jame; kar slika, je gnusoba, a de, da je podoba Marije božje same.

Kako: Mar ni Bog sam učil med močnim tromb šumenjem, da en'ga boš Boga častil in Baala ne s svečenjem. In ali Kristus ni dejal, da v Duhu boš Duha spoznal.

O tem kdo dvomil bi, o kdo le?

Zato, moj far, uho odpri, podoba tvoja božja ni, ti slika si pekla le!

Takle malik, tak Baal preklet je v moji domovini, z gorice gleda v beli svet po donavski dolini.

Tja romarji potujejo, vosek, srebro darujejo, malika mi častijo; medtem pa sonca luč sahne in Bog se joče in mrje, ko nauk njegov morijo.

Srce boli me, ko to zrem, o ljudstvo zapeljano!

Trpeti tega dlje ne smem, tu sem, kdo gre za mano! Kot Martin Luter tu stojim, z Marijo rimsko se borim, nečed to hočem streti! Očistiti pred njo ta kraj; Estrajih potem bo božji raj, malik pa mora umreti!

Ko je Janez Adam prebral list, ga je vrgel na mizo. "To

torej hočete dati tiskati Koppitschu? Na!"

"Prosim lepo za vaše dovoljenje!"

"Janez Adam! Povejte mi, kako neki je počela moja mati, ko je razrušila podobo v Drosendorfu? Nikoli še nisem slišal kaj podobnega o tem."

"Jaz vam tudi ne vem povedati kaj posebnega," je odvrnil Janez Adam nevljudno. Po kratkem premoru, ko je pre-mišljaj, pa je le začel pripovedovati nekaj malega o tem.

"Vaša mati se je peljala neke sobote s kočijo v Drosendorf, da bi tam nekaj nakupila; tedaj je prišla mimo neke kapelice, kjer je stala Marijina podoba z lučmi, cvetjem, podobicami Jag-njeta božjega in podobnim. Tedaj je rekla vaša mati služab-nici, ki je bila z njo, da ne pre-nese tolike nesramnosti; stopila je iz voza in, ne glede na to, da je bila noseča, je vzela z last-no roko podobo iz kapelice, jo vzela s seboj v Schiermanns-reith, kjer jo je, ne vem, ali sežgala ali razrezala."

"Kakšna podoba pa je bila to? Tako imenovana žalostna Mati, jeli?"

"Tega ne vem," je odvrnil Janez Adam.

Od kapele sem je bilo slišati star, ohripel glas: "V pridigi Rennerjevi o Telesu stoji: Podoba je bila tako zvana Ljuba Gospa pričakovanja in je bila v veliki časti pri otročnicah, ki so kakor spet pravi Rennerus, pred prazno kapelo vekale tako kakor ajdovske Egipčanke, ko je udaril angel Gospodov njih prvorojence."

"Pa imate to pridigo, Fabric?" je zaklical Jese hlepeče. "Morate mi jo dati. Že dolgo je iščem... Bil sem navzočen, ko je Renner pridigal; pa mi je ostala propoved le deloma v spominu; saj sem bil tedaj šele otrok. Dajte mi pridigo, naj-

brže stoji mnogo v njej o do-godku v Drosendorfu." Mož se je zamislil. Njegova mati je po-dobo kratko in malo ukradla.—Nevredno je moža, napraviti ta-kisto. Tudi je spravljen podoba na Čelu za železno ograjo in zaprta. Moral bi vzeti ključav-ničarja s seboj, kakor ropar bi moral priti, z vlomilnim orod-jem. — Pa more li postati nedostojno dejanje po priložnosti sveto? Rennerus je imenoval njegovo mater radi tistega de-ja-nja sveto Ivano. S tesnobo in nemirom diha je Jese premiš-ljal. Ura gre medtem tik, tak. Vstopil je sluga in naznanil: "Logar iz Krummnussbauma je zunaj. Če ga blagovolita gospo-da milostno sprejeti?"

Janez Adam je pogledal Je-

PRIJETNO MEHKO — Ko-stim iz tweeda z našivi iz krzna perzijske ovce na o-vratniku in rokavih dopol-njuje kučma iz enakega krzna. Obleka je bila prika-zana na jesenski modni raz-stavi pri Branellu v New Yorku.

seja: "Ali ste mu naročili, naj pride?"

"Ne! Ne vem, kaj hoče. — Pripelji ga, Herman!"

Težak, z očmi uprtimi na tla, je vstopil logar in želel visoko-rojenima gospodoma in plemeniti gospe svoj vdani pozdrav. Gospod Jese ga je vprašal,

čemu je prišel. Tedaj je začel stari medved po svoje brundati: "Naj ne zamerijo, — sem prišel, sem..." in ni mogel dalje. (Dalje prihodnjič)

Če še niste naročnik AMERIŠKE DOMOVINE, postanite še danes!

Andre Duval
damski frizerski salon
IZGLEDATE VEDNO NAJ-PRIKUPLJIVEJŠE S TRPEŽNIM DUVAL TRAJ-NIM KODRANJEM

Vedno samo 3 cene za trajno kodranje!

Svetovno najboljše
TRAJNO KODRANJE
PO REDNI CENI \$20, PRI NAS
SAMO \$4.45

vključno umivanje, friziranje in striženje

Vsako najfinejšo, po vsej deželi znano \$20 trajno kodranje iz naše velike, sveže zaloge... Izvršeno spretno in stilistično po naših strokovnjakih, ki imajo dolgoletno skušnjo... Vaši lasje bodo lepši kot kdajkoli, lažje si jih boste uredili — (tudi če so fini, suhi, sivi, beljeni ali barvani). To je zajamčeno.

Govorimo slovensko!

Odlično VITA CREAM trajno kodranje	Stane redno do \$30	"najdražje kar jih je" \$6.45	vključno umivanje, friziranje in striženje
Neprekosljivo MARADINE K-42 trajno kodranje	Posebno prirejeno za vsako osebno luksusno potrebo redno od \$50 do \$100	popolno \$8.45	
CLAIROL BARVANJE	vključno umivanje in friziranje	\$5.00	

Stilirano umivanje, friziranje \$1.75
in kremasto splakovanje... Strokovno striženje \$1.50

SOUTHGATE	5304 WARRENSVILLE RD. RI LIBBY	633-6346
SEVERANCE	MAYFIELD PRT TAYLOR	382-2600
DOWNTOWN	406 EUCLID AVE. PRI 4TH ST.	3-13161
PARMATOWN	7541 RIDGEWOOD DR. PRI RIDGE	4-6300
SOUTHLAND	6883 W. 130 BLJZU PEARL	845-3400

— PO DOGOVORU TUDI ZVEČER —

RUDY KRISTAVNIK COMPANY

5908 Bonna Avenue
Telefon zvečer HE 1-1108, podnevi pa HE 1-0965
Popravljamo in obnavljamo domove, stanovanja, poslovne prostore. Delamo nove stavbe. • Vsa dela zavarovana. • Proračuni brezplačni.

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

17002 Lake Shore Blvd. KEnmore 1-6300
1053 East 62nd Street HEnderson 1-2088
Grdina trgovina s pohištvo — 15301 Waterloo Road KEnmore 1-1235
GRDINA — Funeral Directors — Furniture Dealers

Oglašujte v naših malih oglasih

- ČE PRODAJATE ali kupujete rabljeno pohištvo,
 - ČE ISČETE ali oddajate stanovanje,
 - ČE POTREBUJETE delovno moč,
 - ČE ISČETE zaposlitev,
 - ČE PRODAJATE ali kupujete nepremičnine —
- dajte mali oglas v
AMERIŠKO DOMOVINO!
Pokličite HE 1-0628.

Z DRUGEGA SVETA? — Letalski rezevist pri Colum-busu, Ind., se vežba v reševalnih poslih na letalskem opo-rišču Bakalar. Opravljen je v obleko, ki ga naj varuje pred ognjem.

NAROCITE SI

DNEVNIK

AMERIŠKO DOMOVINO

NAJVEČJI

SLOVENSKI

DNEVNIK

NAROČAJTE

TISKOVINE PRI

AMERIŠKI DOMOVINI

CHICAGO, ILL.

HELP WANTED—FEMALE

NURSES R. N. & L. P. N.'s

Days and p.m. Matronly preferred. Benefits include meals, hospitalization, life insurance, paid vacation and holidays. Very pleasant working conditions. Salary open.

Contact Superintendent

AUGUSTANA NURSERY

400 W. Dickens GR 2-5654 (196)

LAUNDRY PRESS OPERATORS Will teach. Good equip. & working conditions. Also Laundry Girls sorting, folding towels, mending. NE 1-3041 (197)

HOUSEHOLD HELP

COOK — Live in. 5 days. Plain cooking. Convalescent center in Evanston. Good starting salary. Mr. Brown. UN 9-1300. (196)

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

LEADING TRUCK LINE NEEDS DOCK MEN

to work on their Chicago dock UNION SCALE Company paid health and welfare and pension benefits.

NO EXPERIENCE NECESSARY REQUIREMENTS

18 to 30 years of age, high school graduate, must have top character references, good checkable previous work record. Must pass rigid physical exam.

WORK SHIFTS

Early morning and evening. No interview without an appointment

CALL 9 A.M. to 4 P.M. MONDAY THRU FRIDAY LU 2-9000 Ask for Personnel (196)

GRILLMEN — 6 STORES HUDDLE HOUSE — 3953 North Sheridan

WHITE PALACE—1159 S. Canal WE 9-7197 (197)

REAL ESTATE FOR SALE

APARTMENT BUILDING — 5924 S. Paulina. Brick 2 flat. 5 rm. down; 6 rm. up. Newly decorated. 2 car gar. Enc. porches 3 rm. flat in bsmt. Asking \$21,500—MEDEMA REALTY Phone PR 9-4540. (197)